Europeiska unionens
officiella tidning

SV
C-serien

C/2026/4078

24.7.2026

KOMMISSIONENS YTTRANDE

av den 2 juni 2026

om nödvändigheten och proportionaliteten av Italiens återinförande av gränskontroll vid sin landgräns mot Slovenien i enlighet med artikel 27a.3 i förordning (EU) 2016/399 (kodexen om Schengengränserna)

(Endast den italienska texten är giltig)

(C/2026/4078)

(1) Enligt artikel 3.2 i fördraget om Europeiska unionen ska unionen ”erbjuda sina medborgare ett område med frihet, säkerhet och rättvisa utan inre gränser, där den fria rörligheten för personer garanteras samtidigt som lämpliga åtgärder vidtas avseende kontroller vid yttre gränser, asyl, invandring samt förebyggande och bekämpande av brottslighet”.

(2) Enligt artikel 25 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna) (kodifiering) ([1]) får en medlemsstat undantagsvis tillfälligt återinföra gränskontroll vid hela sin inre gräns, eller vid vissa avsnitt, om det föreligger ett allvarligt hot mot allmän ordning eller inre säkerhet. Detta bör endast göras som en sista utväg, och omfattningen och varaktigheten för det tillfälliga återinförandet av gränskontroll bör inte överskrida vad som är absolut nödvändigt för att hantera det allvarliga hotet.

(3) I artikel 25a.4 i kodexen om Schengengränserna anges att en medlemsstat som planerar att återinföra gränskontroll vid de inre gränserna för att hantera ett förutsebart allvarligt hot bör meddela Europaparlamentet, rådet, kommissionen och övriga medlemsstater om det planerade återinförandet av sådan kontroll senast fyra veckor före det planerade återinförandet av gränskontroll, eller så snart som möjligt om de omständigheter som föranledde behovet att återinföra gränskontroll vid de inre gränserna blev kända för medlemsstaten mindre än fyra veckor före det planerade återinförandet.

(4) Enligt artikel 27a.3 i kodexen om Schengengränserna ska kommissionen, efter mottagande av meddelanden som lämnats in med avseende på en förlängning av gränskontroll vid de inre gränserna enligt artikel 25a.4 som leder till fortsatt kontroll vid de inre gränserna, på samma grunder, i mer än sammanlagt tolv månader, avge ett yttrande om nödvändigheten och proportionaliteten av sådan gränskontroll.

(5) Ramen för återinförande och förlängning av inre gränskontroll reviderades väsentligen genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1717 ([2]), som trädde i kraft den 10 juli 2024. De perioder som avses i avdelning III kapitel II i kodexen om Schengengränserna har följaktligen beräknats börja från och med den dagen.

(6) Genom en skrivelse av den 18 november 2024 meddelade de italienska myndigheterna att gränskontroll skulle återinföras på grundval av artikel 25a i kodexen om Schengengränserna, vid den inre landgränsen till Slovenien för en period på sex månader, från och med den 19 december 2024 till och med den 18 juni 2025.

(7) Genom en skrivelse av den 16 maj 2025 meddelade de italienska myndigheterna att detta återinförande skulle förlängas med ytterligare sex månader, från och med den 19 juni 2025 till och med den 18 december 2025.

([1]) EUT L 77, 23.3.2016, s. 1.
([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1717 av den 13 juni 2024 om ändring av förordning (EU) 2016/399 om en unionskodex om gränspassage för personer (EUT L, 2024/1717, 20.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1717/oj).

(8) Genom en skrivelse av den 18 november 2025 meddelade de italienska myndigheterna att detta återinförande skulle förlängas med en period på sex månader, från och med den 19 december 2025 till och med den 18 juni 2026.

(9) Den 6 mars 2026, i enlighet med artikel 33.2 i kodexen om Schengengränserna, lämnade Italien in en rapport om återinförandet och förlängningen av inre gränskontroll, som omfattade perioden mellan den 21 oktober 2023 och den 18 december 2025.

(10) Italien deltog i kommissionens strukturerade dialog om återinförandet av inre gränskontroll. Efter mottagandet av Italiens meddelande om förlängning har denna strukturerade dialog fortsatt som en del av det samrådsförfarande som föreskrivs i artikel 27a.4 i kodexen om Schengengränserna.

(11) Det aktuella läget vid de inre gränserna beskrevs i rapporten om Schengenläget av den 23 april 2025 ([3]) och diskuteras regelbundet i Schengenrådet.

(12) Efter mottagande av meddelanden som lämnats in med avseende på en förlängning av gränskontroll vid de inre gränserna enligt artikel 25a.4 i kodexen om Schengengränserna som leder till fortsatt gränskontroll vid de inre gränserna i sammanlagt tolv månader, ska kommissionen avge ett yttrande om nödvändigheten och proportionaliteten av sådan gränskontroll, enligt vad som föreskrivs i artikel 27a.3 i kodexen om Schengengränserna. Denna skyldighet uppkom genom mottagandet av meddelandet om förlängning av gränskontroll vid samtliga inre landgränser den 16 maj 2025.

(13) Kommissionen antar följande yttrande efter en bedömning av alla ovannämnda meddelanden, tillsammans med den information som Italien lämnat inom ramen för samrådsprocessen och andra offentliga handlingar som är allmänt tillgängliga.

BEDÖMNING AV MEDDELANDENA OCH RAPPORTEN

I. FORMELLA KRAV

(14) Kodexen om Schengengränserna ålägger medlemsstaterna flera formella skyldigheter när det gäller meddelanden.

(15) Kommissionen bekräftar att meddelande lämnades av Italien om återinförandet av inre gränskontroll och det förlängda återinförandet i enlighet med de tidsfrister som anges i artikel 25a.4 i kodexen om Schengengränserna, det vill säga senast fyra veckor innan återinförandet eller förlängningen av inre gränskontroll trädde i kraft.

(16) Kommissionen konstaterar att de senaste meddelandena lämnades in i enlighet med den mall som inrättades för det ändamålet genom kommissionens genomförandebeslut (EU) 2025/315 ([4]).

(17) Efter meddelandena mottog kommissionen ytterligare detaljerade operativa data från de italienska myndigheterna i samband med samrådsprocessen angående den förlängda inre gränskontrollen.

(18) Kommissionen noterar att rapporten om återinförandet och förlängningen av inre gränskontroll, på grundval av artikel 33.2 i kodexen om Schengengränserna, skulle lämnas in den 19 december 2025 (efter tolv månader) och lämnades in den 6 mars 2026.

([3]) COM(2025) 185 final.

([4]) Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2025/315 av den 14 februari 2025 om fastställande av en mall för meddelandet om tillfälligt återinförande eller förlängning av gränskontroll vid de inre gränserna (EUT L, 2025/315, 17.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/315/oj).

II. NÖDVÄNDIGHET OCH PROPORTIONALITET

De italienska myndigheternas ståndpunkt

(19) De italienska myndigheterna åberopar ett allvarligt hot mot allmän ordning och inre säkerhet. Återinförandet av inre gränskontroll är till för att minska tredjelandsmedborgares otillåtna förflyttningar och hantera risken för terroristinfiltration inom migrationsströmmarna längs Balkanrutten.

(20) När det gäller säkerhetssituationen hänvisar de italienska myndigheterna till den globala säkerhetsutvecklingen, däribland Rysslands pågående anfallskrig mot Ukraina och situationen i Mellanöstern, som kan få direkta återverkningar på säkerheten inom Schengenområdet och i synnerhet på det italienska territoriet.

(21) Denna säkerhetsrisk har förvärrats ytterligare av den katolska kyrkans universella jubelår, som lockat ett stort antal pilgrimer och turister från hela världen till Rom med början den 24 december 2024, och även av de olympiska vinterspelen och Paralympics-spelen som Italien stod värd för i februari och mars 2026, då olika platser och deltagande idrottsmän och offentliga personer från hela världen kunde bli ett mål för extremistiskt våld.

(22) De italienska myndigheterna pekar på

— risken att pågående konflikter ger bränsle åt olagliga migrationsströmmar som kan infiltreras av radikaliserade personer,

— att Balkanrutten, där utländska stridande som återvänder från konfliktområden kan ta sig in i Schengenområdet, är lätt genomtränglig enligt bedömningen från analyskommittén för strategisk terrorismbekämpning,

— den stora förekomsten av kriminella nätverk som sysslar med människosmuggling vid den italiensk-slovenska gränsen och behovet av att utöka förebyggande åtgärder och skärpa kontrollen över inresor.

(23) De italienska myndigheterna rapporterar betydande resultat när det gäller gripande av personer som registrerats i Schengens informationssystem (SIS) och även viktiga utfall från utredningar av människosmuggling till följd av att inre gränskontroll återinförts. Vid den italiensk-slovenska gränsen under perioden från och med den 21 oktober 2023 till och med den 1 mars 2026 identifierades 401 personer baserat på en registrering i SIS i enlighet med artikel 36.3 och 36.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1862 ([5]), medan totalt 594 personer greps, varav 260 för medhjälp till olaglig migration och 334 personer för andra brott. Under samma period upptäckte dessutom de italienska myndigheterna 10 100 personer som passerade gränsen irreguljärt, varav 3 791 ansökte om internationellt skydd och 5 468 nekades inresa.

(24) De italienska myndigheterna pekar på den ökade flexibilitet, övervakningskapacitet och informationstillgång som de brottsbekämpande myndigheterna får genom återinförd inre gränskontroll, som möjliggör in- och utresekontroller.

(25) De italienska myndigheterna framhåller att den återinförda inre gränskontrollen har en avskräckande effekt på människosmugglare och otillåtna förflyttningar.

(26) De italienska myndigheterna noterar att samarbetet om återtagande mellan Italien och Slovenien inte ensamt ger tillräckliga resultat, och de hänvisar till ett lågt antal faktiskt utförda återtaganden.

([5]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1862 av den 28 november 2018 om inrättande, drift och användning av Schengens informationssystem (SIS) på området polissamarbete och straffrättsligt samarbete, om ändring och upphävande av rådets beslut 2007/533/RIF och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1986/2006 och kommissionens beslut 2010/261/EU (EUT L 312, 7.12.2018, s. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj).

(27) De italienska myndigheterna framhåller att inre gränskontroll bygger på riskanalys och äger rum på ett målinriktat sätt så att man minimerar dess effekt på de gränsöverskridande förflyttningarna av varor och personer.

(28) De italienska myndigheterna noterar att man i samband med in- och utresekontroller endast nekar inresor av skäl som är kopplade till det identifierade hotet.

Kommissionens synpunkter

(29) De italienska myndigheterna har lämnat information om de olika aspekterna av de identifierade allvarliga hoten mot den inre säkerheten och den allmänna ordningen samt argument för att styrka den återinförda gränskontrollens nödvändighet och proportionalitet.

(30) Även om den svåra globala säkerhetssituationen kan orsaka allvarlig oro för medlemsstaternas nationella säkerhet, ger inte meddelandena tillräcklig information som förklarar hur det globala säkerhetsklimatet påverkar just Italien, och särskilt vid dess gräns mot Slovenien, trots det höga antalet personer som identifierats baserat på en registrering i SIS i enlighet med artikel 36.3 eller 36.4 i förordning (EU) 2018/1862 i syfte att bekämpa brott och förebygga hot mot allmän säkerhet samt allvarliga hot mot den inre eller yttre nationella säkerheten.

(31) Även om den italiensk-slovenska landgränsen ingår i Balkanrutten, som många irreguljära migranter färdas på, är det fortsatt oklart på vilket sätt riskerna i samband med den katolska kyrkans universella jubelår, eller de olympiska vinterspelen och Paralympics, tagit sig specifikt uttryck just vid den italiensk-slovenska gränsen jämfört med Italiens övriga inre gränser.

(32) Italien har en komplicerad migrationssituation att tampas med. Kommissionen noterar också att de italienska myndigheterna har uttryckt legitim oro över risken för att medlemmar i terroristgrupper infiltrerar migrationsströmmarna och över kopplingen till organiserad brottslighet som sysslar med narkotikahandel och människohandel samt med människosmuggling.

(33) Återinförandet av inre gränskontroll kan bidra till gripanden av terrorister, människosmugglare eller personer som är misstänkta för andra former av organiserad brottslighet, och det kan även alla andra former av poliskontroller inom territoriet och särskilt i gränsområden. De italienska myndigheterna har dock inte lämnat information om hur ofta detta hot har förverkligats eller upptäckts inom ramen för återinförandet av inre gränskontroll.

(34) Meddelandena ger bara en begränsad analys av varför alternativa åtgärder, inklusive poliskontroller i gränsområden och gränsöverskridande polissamarbete, inte räcker för att ersätta återinförandet av inre gränskontroll och vilka juridiska och/eller praktiska hinder som behöver undanröjas för att inre gränskontroll ska kunna ersättas med alternativa åtgärder.

(35) I meddelandena uppges inga särskilda skäl till den geografiska och tidsmässiga omfattning som valts för beslutet att återinföra inre gränskontroll. Det finns ingen förklaring till att en varaktighetstid på sex månader tycks lämpligast i stället för en kortare period. Kommissionen noterar att de argument som de italienska myndigheterna lagt fram handlar särskilt mycket om den slovensk-italienska gränsens läge i slutet av västra Balkanrutten, men det gavs ingen förklaring som skiljer migrations- och säkerhetshoten vid den gränsen från liknande hot vid Italiens övriga inre gränser, där ett återinförande inte har bedömts nödvändigt.

(36) Även om man vid in- och utresekontrollerna kanhända lägger tonvikten på de villkor för inresa som gäller allmän säkerhet och inre säkerhet, verkar antalet irreguljära tredjelandsmedborgare som vägrats inresa tyda på att det vid inre gränskontroll tas hänsyn även till andra villkor för inresa. Detta bekräftas också av att Italien åberopar olaglig migration och otillåtna sekundära förflyttningar som en ytterligare grund för att återinföra inre gränskontroll.

(37) Tredjelandsmedborgares otillåtna förflyttningar får utgöra grund för att återinföra inre gränskontroll om dessa otillåtna förflyttningar utgör ett allvarligt hot mot allmän ordning eller inre säkerhet. Här hänvisas i artikel 25.1 c i kodexen om Schengengränserna specifikt till den situation då plötsliga storskaliga otillåtna förflyttningar av tredjelandsmedborgare mellan medlemsstaterna sätter betydande press på väl förberedda behöriga myndigheters totala resurser och kapacitet och sannolikt kommer att utgöra en risk för det övergripande funktionssättet för området utan inre gränskontroll.

(38) Färska data visar att migrationssituationen har förbättrats betydligt i unionen. Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån har observerat en kraftig nedgång av antalet obehöriga gränspassager 2024, även längs västra Balkanrutten. Denna nedåtgående trend fortsatte 2025, på grund av ökade kollektiva insatser för att skydda EU:s yttre gränser, och kan inte bara tillskrivas Italiens återinförande av inre gränskontroll. Enligt EU:s rapport om integrerad situationsmedvetenhet och analys minskade det totala antalet obehöriga gränspassager längs västra Balkanrutten 2025 för tredje året i rad, med 41 % (12 687 år 2025, att jämföra med 21 637 år 2024). Detta borde tyda på att trycket på den slovensk-italienska gränsen sannolikt inte är detsamma.

(39) Återinförandet av inre gränskontroll ändrar inte på Italiens skyldigheter enligt EU-rättens tillämpliga regler för asyl och återvändande. Återinförandet av inre gränskontroll kan göra det lättare att upptäcka obehöriga gränspassager in på en medlemsstats territorium, underlätta snabba återtaganden vid den inre gränsen och säkerställa att otillåtna förflyttningar av personer som ansöker om internationellt skydd snarast blir upptäckta, vilket gör det möjligt att korrekt tillämpa Dublinförordningens regler ([6]) om tilldelningen av ansvar för att pröva en asylansökan.

(40) Vid 13 av 57 gränsövergångsställen längs den slovenska gränsen sker gränskontroll på ett mer statiskt än dynamiskt sätt.

(41) Kommissionen konstaterar att de personalresurser som mobiliseras vid de inre gränserna därför inte kan utplaceras vid Italiens yttre gränser eller göras tillgängliga för operationalisering av alternativa åtgärder.

III. ALTERNATIVA ÅTGÄRDER

De italienska myndigheternas ståndpunkt

(42) De italienska myndigheterna rapporterar ett nära polissamarbete med samtliga grannmedlemsstater. Där ingår utbyte av operativ information vid månadsvisa tekniska möten, som har inkluderat Slovenien, Kroatien och Österrike. Gemensam patrullering vid de inre gränserna mot Slovenien äger rum flera gånger i månaden, med totalt 226 gemensamma patruller 2025 (till och med den 2 november) som förhindrat olaglig inresa för 414 tredjelandsmedborgare.

(43) Sedan november 2023 har nya initiativ från Italien att stärka det operativa samarbetet på regional nivå utvecklats och gått snabbt framåt. Den 20 januari 2025 ingicks ett trilateralt samförståndsavtal mellan Slovenien, Kroatien och Italien, där dessa länder kom överens om att placera ut gemensamma patruller, med det angivna målet att få bort behovet av återinförd inre gränskontroll. Gemensam patrullering vid de inre gränserna mot Slovenien äger rum flera gånger i månaden, med totalt 255 gemensamma patruller år 2025 och 27 år 2026 (till och med den 22 februari) som förhindrat olovlig inresa för 486 tredjelandsmedborgare år 2025 och 46 år 2026 (till och med den 22 februari).

([6]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat (EUT L 180, 29.6.2013, s. 31).

(44) Snabba framsteg har gjorts med att inrätta trilaterala patruller vid den kroatiska yttre gränsen mot Bosnien och Hercegovina inom ramen för 2025 års trilaterala samförståndsavtal. De första pilotpatrullerna kom igång i juni 2025, med blandade patruller som utförde in- och utresekontroller och gränsövervakning, och samtidigt arbetade ihop för att bekämpa gränsöverskridande brottslighet och effektivt utbyta information. De trilaterala patrullerna var planerade att pågå till och med den 12 december 2025, och ett återupptagande på våren 2026 diskuteras för närvarande. Månadsvisa tekniska möten hålls i detta trilaterala format för att underlätta informationsutbytet för bekämpningen av olaglig migration längs Balkanrutten.

(45) Italien har ett återtagandeavtal med Slovenien men noterar att det inte är ändamålsenligt genomfört, eftersom antalet återtagna tredjelandsmedborgare är lågt jämfört med det antal personer som är aktuella för återtagande. Italien framhåller att om samarbetet kring återtagande förbättras, kan detta fungera för att effektivt avskräcka tredjelandsmedborgare från otillåtna förflyttningar. Med detta i åtanke har Italien antagit de nödvändiga ändringarna av sin nationella rätt så att det blivit möjligt att ingå praktiska arrangemang för att tillämpa överföringsförfarandet i enlighet med artikel 23a i kodexen om Schengengränserna, då den regionala förvaltningsdomstolen fått behörighet att avgöra överklaganden av överföringsåtgärden ([7]). De italienska myndigheterna avser att ha ett nära samarbete med de slovenska myndigheterna för att göra framsteg med operationaliseringen av överföringsförfarandet.

Kommissionens synpunkter

(46) Kommissionen noterar att Italien aktivt tillämpar alternativa åtgärder som åtföljer och begränsar konsekvenserna av återinförandet av inre gränskontroll. Framför allt noterar kommissionen resultaten av den gemensamma patrulleringen vid den italiensk-slovenska gränsen.

(47) Italien har aktivt deltagit i Europols verksamheter mot olaglig migration och människosmuggling, däribland inom Europeiska centrumet mot migrantsmuggling, Empacts arbetsgrupp för västra Balkan och den operativa arbetsgruppen ZEBRA.

(48) Italien deltar aktivt i regionalt samarbete kring migration och säkerhet. Landet hanterar proaktivt migrationsfrågor i ursprungsländer och transitländer genom ett antal olika bilaterala åtgärder samt ett aktivt deltagande i Europeiska gräns- och kustbevakningsbyråns insatser, däribland inom ramen för det ”hela rutten”-tillvägagångssätt som omfattar västra Balkanrutten.

(49) Italien har gjort betydande framsteg med att stärka det regionala samarbetet mellan gräns- och polismyndigheterna, däribland genom att inrätta trilaterala patruller vid den yttre Schengengränsen inom ramen för det trilaterala samförståndsavtalet mellan Slovenien, Kroatien och Italien av den 20 januari 2025. Dessa initiativ fungerar som exempel på lyckade alternativa åtgärder i syfte att hantera migrations- och säkerhetsproblem.

(50) Statusavtalet mellan EU och Bosnien och Hercegovina gör det möjligt att placera ut stående styrkor i samband med Europeiska gräns- och kustbevakningsbyråns gemensamma insatser i Bosnien och Hercegovina. Detta statusavtal gäller provisoriskt. Den 5 november 2025 hade över 100 gränsvakter utplacerats inom ramen för en gemensam insats vid sju gränsövergångsställen i Bosnien och Hercegovina och vid Sarajevos flygplats. Med tanke på Bosnien och Hercegovinas centrala roll på Balkanrutten är tillämpningen av detta statusavtal ett viktigt steg mot att gripa sig an den oro för olaglig migration och säkerhet som ligger bakom Italiens beslut att återinföra inre gränskontroll. Kommissionen noterar att den nuvarande tillämpningen av återtagandeavtalet mellan Slovenien och Italien är föga ändamålsenlig, och är medveten om att dess avskräckande effekt är begränsad. Kommissionen erkänner att de italienska myndigheterna arbetar aktivt med att vidare genomföra överföringsförfarandet i enlighet med artikel 23a i kodexen om Schengengränserna.

(51) Kommissionen understryker att medlemsstaternas myndigheter när det inte återinförts inre gränskontroll får fortsätta att utöva offentliga befogenheter, däribland sådana som syftar till att minska olaglig migration i inre gränsområden.

([7]) Artikel 29 i lagdekret nr 23 av den 24 februari 2026, som har ändrat artikel 10 i lagstiftningsdekret nr 286 av den 25 juli 1998.

(52) På grundval av informationen från de italienska myndigheterna är det svårt att fastställa varför intensifierat gränspolissamarbete, kompletterat med poliskontroller i gränsområden, inte kan ge ett tillräckligt alternativ till återinförande av inre gränskontroll med potentiellt kraftig avskräckande effekt.

(53) Kommissionen anser att det sätt på vilket in- och utresekontroller utförs, dvs. i form av riskbaserade stickprovskontroller, är möjligt enligt artikel 23 i kodexen om Schengengränserna utan att man behöver tillgripa ett officiellt återinförande av inre gränskontroll eller äventyra säkerheten, förutsatt att dessa kontroller inte har samma verkan som in- och utresekontroller och att deras frekvens, intensitet och varaktighet är begränsade ([8]).

(54) Kommissionen påminner om att om Italien skulle besluta att ersätta inre gränskontroll med poliskontroller, kommer artikel 25 i kodexen om Schengengränserna att fortsätta tillåta de italienska myndigheterna att omedelbart återinföra gränskontroll för att åtgärda ett allvarligt hot mot allmän ordning och nationell säkerhet som uppkommer oväntat p.g.a. oförutsägbara händelser.

IV. BEGRÄNSANDE ÅTGÄRDER

De italienska myndigheternas ståndpunkt

(55) De italienska myndigheterna framhåller att in- och utresekontroller utförs på ett riktat och dynamiskt sätt på grundval av riskanalys, och att man följer kommissionens rekommendation (EU) 2024/268 ([9]), för att begränsa den återinförda kontrollens konsekvenser för resenärer med ärligt uppsåt och gränsöverskridande befolkning.

(56) In- och utresekontrollernas intensitet är begränsad till att verifiera de inresevillkor som är relevanta för att bemöta det allvarliga hot som ligger bakom återinförandet av inre gränskontroll, och därmed minska kontrollernas konsekvenser för de personer som kontrolleras och för smidigheten i trafiken över gränserna.

(57) Den återinförda kontrollen har haft låg inverkan, då trafiken på det hela taget har fortsatt gå smidigt. Inga relaterade klagomål har mottagits hittills.

Kommissionens synpunkter

(58) De meddelanden som de italienska myndigheterna har lämnat in visar att de är fast beslutna att säkerställa att konsekvenserna av inre gränskontroll förblir begränsade i enlighet med artikel 26.3 i kodexen om Schengengränserna.

(59) Gränskontrollen vid den inre landgränsen mot Slovenien äger rum på ett målinriktat och riskbaserat sätt för att begränsa effekten på resor över gränserna.

(60) Italien har vidtagit åtgärder, under kommissionens vägledning och i nära samarbete med sina grannmedlemsstater, för att säkerställa att trafiken går smidigt över de inre gränser där kontroll återinförts.

(61) Italien har anmält sina gränsregioner i enlighet med artikel 42b i kodexen om Schengengränserna.

(62) Det saknas specifik information om vad den återinförda inre gränskontrollen har för effekt på de gränsregioner som är mest berörda av återinförandet av inre gränskontroll, nämligen provinserna Gorizia, Udine och Trieste, även om dessa konsekvenser kanhända är begränsade.

([8]) Domstolens dom av den 21 juni 2017, brottmål mot A, mål C-9/16 (EUT C 277, 21.8.2017, s. 10, punkterna 10).

([9]) Kommissionens rekommendation (EU) 2024/268 av den 23 november 2023 om samarbete mellan medlemsstaterna med avseende på allvarliga hot mot den inre säkerheten och den allmänna ordningen i området utan kontroller vid de inre gränserna (EUT L, 2024/268, 17.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/268/oj).

(63) De slovenska myndigheterna bekräftar att den inre gränskontrollens konsekvenser är begränsade. Till följd av de bilaterala kontakterna har åtgärder vidtagits mot de kraftiga trafikstockningarna vid gränsövergångsstället i Fernetiči/Fernetti, som berodde på en omledning av trafiken p.g.a. vägarbeten vid motortrafikleden mellan Razdrto och Vipava.

V. REKOMMENDATIONER

(64) Ett välfungerande Schengenområde är beroende av att regelverket för migration och asyl genomförs fullständigt och ändamålsenligt. När migrations- och asylpakten börjar tillämpas i juni 2026 blir det en viktig drivkraft för att hantera oron kring tredjelandsmedborgares otillåtna sekundära förflyttningar eller migrations- och säkerhetsproblem kopplade till olaglig migration – farhågor som Italien lyft fram för att motivera återinförandet av inre gränskontroll.

(65) I EU-rätten finns redan ett stort antal verktyg som är till hjälp för att behandla de farhågor som Italien lyft fram och som är kopplade till säkerhetsaspekter. Medlemsstaterna bör fullt ut utnyttja befintliga mekanismer för att höja säkerheten och förbättra brottsbekämpningssamarbetet. Hit hör Prüm II-förordningen, den nya versionen av Schengens informationssystem och den nya lagstiftningen om förhandsinformation om passagerare och passageraruppgifter ([10]). De yttre gränserna kommer att säkras ytterligare när in- och utresesystemet och Etias tas i drift ([11]).

(66) Enligt screeningförordningen ([12]), som utgör en del av migrations- och asylpakten, utgör dessutom en säkerhetskontroll av alla relevanta databaser en del av screeningen både vid de yttre gränserna och inom territoriet.

(67) De italienska myndigheterna bör ytterligare utveckla sitt samarbete och informationsutbyte med Kroatien, Slovenien och Österrike, däribland genom att på lämpligt sätt se över befintliga bilaterala återtagandeavtal eller återtagandearrangemang och/eller ingå praktiska arrangemang för tillämpningen av överföringsförfarandet i enlighet med artikel 23a i kodexen om Schengengränserna, och även utveckla sina bilaterala polissamarbetsavtal med grannmedlemsstater.

([10]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/982 av den 13 mars 2024 om automatisk sökning och automatiskt utbyte av uppgifter för polissamarbete och om ändring av rådets beslut 2008/615/RIF och 2008/616/RIF samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2018/1726, (EU) 2019/817 och (EU) 2019/818 (Prüm II-förordningen) (EUT L, 2024/982, 5.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/982/oj); Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1862 av den 28 november 2018 om inrättande, drift och användning av Schengens informationssystem (SIS) på området polissamarbete och straffrättsligt samarbete, om ändring och upphävande av rådets beslut 2007/533/RIF och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1986/2006 och kommissionens beslut 2010/261/EU (EUT L 312, 7.12.2018, s. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj); Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/13 av den 19 december 2024 om insamling och överföring av förhandsinformation om passagerare för att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda och lagföra terroristbrott och grov brottslighet, och om ändring av förordning (EU) 2019/818 (EUT L, 2025/13, 8.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/13/oj); Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/681 av den 27 april 2016 om användning av passageraruppgiftssamlingar (PNR-uppgifter) för att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda och lagföra terroristbrott och grov brottslighet (EUT L 119, 4.5.2016, s. 132, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/681/oj).

([11]) Rättelse till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2226 av den 30 november 2017 om inrättande av ett in- och utresesystem för registrering av in- och utreseuppgifter och av uppgifter om nekad inresa för tredjelandsmedborgare som passerar medlemsstaternas yttre gränser, om fastställande av villkoren för åtkomst till in- och utresesystemet för brottsbekämpande ändamål och om ändring av konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och förordningarna (EG) nr 767/2008 och (EU) nr 1077/2011 (EUT L 327, 9.12.2017, s. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj); Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1240 av den 12 september 2018 om inrättande av ett EU-system för reseuppgifter och resetillstånd (Etias) och om ändring av förordningarna (EU) nr 1077/2011, (EU) nr 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 och (EU) 2017/2226 (EUT L 236, 19.9.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj).

([12]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1356 av den 14 maj 2024 om införande av screening av tredjelandsmedborgare vid de yttre gränserna och om ändring av förordningarna (EG) nr 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 och (EU) 2019/817 (EUT L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

(68) Kommissionen uppmuntrar Italien att bygga vidare på sitt lyckade samarbete med medlemsstater och tredjeländer i regionen, genom att ytterligare förstärka det gemensamma operativa samarbetet mellan gränsbevakningsmyndigheter och andra brottsbekämpande myndigheter, däribland genom gemensamma och blandade patruller.

(69) Kommissionen rekommenderar att Italien griper sig an alla rättsliga eller operativa hinder som kan finnas mot att effektivt använda alternativa åtgärder. Kommissionen välkomnar de framsteg som gjorts i fråga om operationaliseringen av överföringsförfarandet i enlighet med artikel 23a i kodexen om Schengengränserna.

(70) De italienska myndigheterna bör säkerställa att trafiken över gränserna går smidigt även under planerade infrastrukturarbeten.

(71) Kommissionen understryker att användning av alternativa åtgärder, däribland gränsöverskridande polissamarbete, det nya överföringsförfarandet och tekniska lösningar, kan vara ett mer effektivt och ändamålsenligt sätt att säkerställa en hög säkerhetsnivå utan att inre gränskontroll behöver återinföras, och att de därför bör användas.

(72) De italienska myndigheterna bör arbeta för att gradvis häva den inre gränskontrollen, på grundval av en riktad strategi som är skräddarsydd efter situationen vid den italiensk-slovenska landgränsen och anpassad efter varje hot, och där man fullt ut använder de tillgängliga alternativa åtgärder som fastställs i rekommendation (EU) 2024/268 och de möjligheter inom ramen för kodexen om Schengengränserna som stärker och kompletterar befintliga åtgärder.

(73) Kommissionen anser att lyckat samarbete med grannmedlemsstater och tredjeländer, och även tillämpning av alternativa åtgärder, nu ger en stabil grund för Italien i dess arbete mot att gradvis häva den inre gränskontrollen utan att behöva kompromissa med sin säkerhet eller migrationskontroll. Kommissionen kommer att fortsätta ha nära kontakt med alla berörda medlemsstater för att uppnå det målet.

Utfärdat i Bryssel den 2 juni 2026.

På kommissionens vägnar
Magnus BRUNNER
Ledamot av kommissionen